

John Smith skrifur

Alternatívið

Ikki so nógv útreiðslusiðan, men inntøkusiðan er alternativu náttúrliga leiðin hjá javnaðarmonnum.

Tað eru monopoliseraðu leiðslurnar á okkara framleiðslu virkjum, okkara flotastruktúrur saman við einum feilsignum marknaðarföringspolitikki teirra privatu, ið hava svikið so tað stendur eftir. Hetta er svullurin í samfelagi okkara í dag.

I ti kjaki, sum hevur tikið seg upp í hesum landi í sambandi við tiltøk og herferð afturhaldsins verður vist á sokallaðu spartitøkini (skerjingar av ávísam konti á figgjarglóguruppskotinum) sum tað einasta itókliga.

Spurt verður tí hvat er alternativu? Hvát annað er at gera? — annað enn at seta «tæring eftir næring».

I og fyrri seg er tað ikki annað at gera — i og fyrri seg er tað hetta, sum hevur verið praktiserað her á landi seinastu nógvu árin og fyrri at halda seg til Ivan Johannesen, ein figgjarglógur hevur tvær síður: eina inntøkusiðu og eina útreiðslusiðu — og soleiðis vita vit øll, at hetta eisini er galdandi fyrri tað einstaka húshaldandi, fyrri samfelagið, fyrri alt og fyrri øll.

Javnaðarpolitikkur er m.a. eisini at gera rakstrarætlanir fyrri samfelagshúshaldið, at meta um inntøkusiðuna og at leggja neyvar avvegðar og rættvisar útreiðsluupphæddir sum inntøkugrundarlag hjá okkara felags stovnum. Eitt útreiðslustøði, sum inntøurnar kunnu bera til teir partar av samfelagnum, sum vit so við og við eru samd um at vera felags um.

Eitt solidariskt felags sjúkrahúsværk, har øll eru líka fyrri lógini og ikki sum í USA og nú skjótt í Danmark og Stóra Bretlandi, har fólk eru vist til at hava kekkhefti við tá tey gerast sjúk og teimum tørvar dyra viðgerð.

Eina solidariska felags stranda-, lands- og loftferðslu, har tær rutur, ið geva vinning, eisini eru við til at halda viðlíka ferðamøguleikar hjá teimum okkara medborgarum, sum búleikast á plássum, har fólkatalið ikki er nóg stórt til at gera einsamalla reyða bussin rentablan í

sær sjálvum, men har hesin sami bilur er ein av fortreyttunum fyrri vinningsgevandi tiltøkum annars, tryggjandi ferðamøguleikunum og flutningsmøguleikunum hjá teimum okkara medborgarum, sum búleikast og vinna á fjarskotnum plássum t.d. í Fámara, har Brattaberg veltir úr nýggjum, í Sumba, har eitt rakst fólk ger sitt itarsta at nora um landsins samlaðu inntøk, í Gásadal, á teim smærri oyggjunum, alt hetta, sum Vigdis Finnbogadóttir, forseti Íslands, hevði á munni sum okkara størsta aktiv, ein infrastruktúrur, havnir og lendingar, eitt veganet og eitt ferðasamband, ið ger tað møguligt at fáast við valutagevandi vinnu alla staðni, har tað er fólk, fjárfjar, sjógvur og lendi, ella v.o.o., har tað er grundarlag fyrri virkis-møguleikum í heila tikið.

Tá Óli Breckmann leikar i og roynir at billa fólk inn, at alt hetta ogvisliga sepl, ið stendur av at ein reyður bussur koyrir tórnur og sostatt ikki er rentabul í sær sjálvum, so er hetta rong tala, biligt gass, og tað eru landskaðiligar snaringar, tí tað er nevnliga lønsemi, tað samlaða lønsemið hjá tí partinum av okkara landi, sum m.a. «tómu bussarnir og farmabilar landsins» annars røkja, ið eru avgerandi fyrri inntøkustøði og vinnuum-støðurnar hjá teimum samlaðu Føroyum. At farið aftur til at flutt alilaks við leypu sjálvur úr Kaldbak til Havnar, vildi jú ikki verið lønsamt í sær sjálvum, ella hvussu?

Tað er eisini javnaðarpolitikkur at bera so í bandi, at tey okkara, sum av náttúrligum orsökum eru komin og koma illa fyrri, eru vard av einari solidariskari trygdarskipan — umframt at vit binda um heilan fingur viðv, eftirløn og humanum menniskjaverdugum umstøðum, tá ið vit eru vist til at leggja frá okkum, tá vit gerast gomul og ussalig og tá vit fara higani frá aftur.

Eitt av høvuðsmálunum var at útbúgving í okkara skúlum, tað verið seg folka- og ella hægri skúlum, vinnu- og aðrar útbúgvingar skuldu standa okkum øllum í boði. Okk-

ara skúlaverk skuldi soleiðis ikki vera eitt so vorðið sum figgjarglaga stóð ella small alt eftir skiftandi inntøkumøguleikum hjá tí einstaka, ein skúli fyrri fólk ið alt og soleiðis kundi ein hildið fram, men lat hetta vera nóg mikið um útreiðslusiðuna og lat tað samstundis verða sligið fast, at tað er ikki javnaðarpolitikkur, hetta at leggja á at bróta niður og knúsa sjálfur tær grundleggjandi fortreytirnar fyrri okkara samfelag einans av teirri orsök, at nakrir fair mans ikki hava synt evni til at umsitja okkara felags ognir á ein figgjarglaga forsvarligan hátt, men tvørturimóti hava komið sær og vinnuni og nú folkinum øllum í svárastu kreppu. Tað hava aldri áður verið so tyðulig dømi um eynaloyvi sum á hesum sinni.

Ivan Johannesen umsitur persónliga seks til sjei prosent av okkara botnfiskastovni, sum privat maður og sum nýggjur «figgjarmálaráðharri» er hann vorðin verja og talsmaður fyrri teir hesar uppsitarar, sum saman við honum umsita útvið 70% av øllum okkara ráfiski, nakrir mans, har m.a. Olaf Olsen er ein tann mætasti við sínum 20 túsund tons, ella uml. 20%, Aksel Hansen við sínum 14%, Kjølbro við sínum 14% og Jákup Joensen við 11%, umframt føstu herðaklappararnir, Osmundur og allir hinir, og tá soleiðis er, so er tað i hvørt fall ikki við siðuna av at seta sær spurningar viðv, habilitetsstatusi bæði her og har.

I alt hava vit her nakrar navngivnar menn og ikki skulu vit siga Ivan ringan ella verri enn hinar fyra fimm, ein og hvør er jú sær sjálvum næstur, so tað er heilt fatuligt, at Ivan Johannesen, ásannandi at figgjarglógur hevur tvær síður, ikki so mikið sum við einum einasta orði tekur í egnan barm og nevnið eitt einasta orð um orsökirnar til at hendan uppsitarastøða hansara saman við teimum fimm er av einum so fúlum slagi, at hon einans gevur inntøkur, ið svara til 50% av ella helvina av tí, ið inntøurnar fyrri okkara fisk kundu verið.

Hetta omanfyrri sagda

er ikki ein, um ein vil, politiskur pástandur — nei, hetta er burturur størstu geluproklamatión nakrantíð í nýggjari føroyskari søgu, tað var nevnliga sjálfur fiskasølustjóri, Birgir Danielsen, sum (av oðrum) boðaði frá hesum óhugnaliga veruleika, tá hann metti um úrslitið hjá sínum stjórum og nevndarformonnum, ið teljast kunnu á einari hond runt á teim ymsku flakavirkjunum í Føroya landi.

Tað er fatuligt at menn sum mansmord skava út yvir egin mistøk.

Men tað er ófatuligt brotsverk og tað er ikki og verður aldri javnaðarpolitikkur at geva øðrum skuldina fyrri egið svik.

Hvi tosar Ivan Johannesen ikki um inntøkusiðuna á figgjarglógini, hvi reistist Ivan ikki úr sæti og sigur sum er, at hann tekur ein tiggjunda part av øllum konti á útreiðslusiðuni og flytur allar hesar tiggjundapartar til ein annan útreiðslupost á hesi somu útreiðslusiðu til inntøkusiðuna á m.a. hansara privata vinnuvirksemi, til hansara helvtgevandi flakavirki, ið saman við hinum helvtargevandi hjá hinum fimm og at tað i tí skili slett ikki er talan um nakra sparing, men legalisera tjóvari!

— Tí tað er onki minni enn tjóvari, eydnast tað at fullføra hetta størsta bóndafangari í søgu landsins nakrantíð!

Møguliga kunnu útreiðslurnar avvegast, í ávísam forum kann tað sparast, men sparið okkum fyrri vrvøl og regularar lagnir. Tann veruliga sparingin hevði ligið i og tikið og spart okkum fyrri einum framhaldi av hesi vanstyring. Verður figgjarglógin samtykt, sleppa hesar døpru kreftir at halda fram, tá tryggja vit nokrum nýttuleysum eynaloyvingum framhaldi at vanstyra okkara virkjum, okkara skipum og halda niðri inntøkugevandi virkseminum í okkara landi, ein av høvuðsfortreyttunum fyrri inntøkusiðuni á okkara figgjarglóg.

Alternatívið hjá føroyingum er at fáa hesar harrar av rokini og byrja eina hart tiltrondga dupling av inntøkusiðuni, tí tað er har, at tað er reint galið.

tjak

Vinnulívið má taka í egnan barm, skrifur John Smith m.a.

Latið tykkum ikki lumpa.

Eydnast hendan herferðin, so verða tað tit landsins Palleba'ar, ið soleiðis við ringum tannabiti verða brúktir til tess at tryggja yvir skatt, eyka og við tvingisli, eini framhaldandi vanstyring av inntøkusiðuni í okkara

samfelag. Ein gongd, sum úttan iva vil gerast undirgangur okkara sum tjóð.

John Smith

